

DÉLMAGYARORSZÁG

Szerkesztőség:
SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 9. SZÁM.
A szerkesztőség telefonia: 305.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
egész évre 28.— K. negyedévre 7.— K.
fél évre 14.— K. egy hónapra .40 K.
Egyes szám ára 10 fillér.

Kiadóhivatal:
SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 9. SZÁM.
A kiadóhivatal telefonja: 81.

Szeged, 1917,

VI. évfolyam, 102. szám.

Vasárnap, április 29.

Királyi kézirat a választójog kiterjesztéséről.

— Öfelsége bizalma a Tisza-kormány iránt. — Népjóléti intézkedések előterjesztésére is felszólítja a kormányt. —

Károly király kéziratot intézett gróf Tisza István miniszterelnökhöz, amelyben a befejezett kihallgatásokon előterjesztett ellenzéki javaslatok ellenére, öfelsége teljes bizalmáról biztosítja Tiszát és a kormány többi tagját és felszólítja a kormányt, hogy az ország ügyeit kipróbált hűségével továbbra is vezesse. A királyi kézirrattal talán végleg lekerülnek a napirendről a koncentrációs kísérletezések.

A mai nehéz időkben a meddő belső politikai harcok félretételével minden erőt a nép helyzetének könnyítésére kell szentelni. A királyi kézirat hálás és elismerő szavakkal adózik e sorsdöntő napokban a küzdő, vrzó és bámulatraméltó hősiességgel szenvedő magyar nemzetnek. A királyi szavak megértő visszhangora fognak találni a nemzetben. Maradandó, messzeragyo-gó ékességet és jelentőséget ad a király elismerésének az, hogy a nemzet iránt való háláját a népjóléti intézkedések sorozatában és a választói jognak kiterjesztésében akarja kifejezésre juttatni, ezért felszólítja a kormányt a megfelelő javaslatok előterjesztésére.

A királynak az idökhöz és a nemzet nagy áldozataihoz méltó elhatározása, a mint a kormány egy félhivatalos közleményben kijelenti, a legrövidebb idő alatt valóra fog válni. A kormány a félhivatalos közleményben megjelöli az előterjesztendő nép jóléti javaslatokat, amelyek a szociális intézkedések egész sorozatát foglalják magukban. Megállapítja a kormány azokat az alapelveket is, amelyek a választójogi törvény kiterjesztésénél irányadók lesznek. A főszempont természetesen ebben a nagyfontosságú ügyben is az, hogy a demokratikus fejlődés követelményei mellett a magyar állam létérdekei megóvassanak.

BUDAPEST, április 28. A hivatalos lap holnapi száma a király öfelségének gróf Tisza István miniszterelnökhöz intézett következő legfelsőbb kéziratát közli:

Kedves gróf Tisza!

Trónraléptem után indítlatva éreztem magamat, hogy közvetlen érintkezés

utján közelebbről ismerjem meg a magyar közélet különböző irányzatait és a pártok vezetőinek a helyzetre és az előttünk álló feladatokra vonatkozó felfogásait. Helyet adtam tehát azon előterjesztésnek, hogy pártkülönbség nélkül kihallgatásra hívjam a magyar politikai pártok vezetőségének tagjait és kérelmükre ismételten fogadtam a kisebbség vezéreit.

E kihallgatások befejeztével nem láttok indokot arra, hogy megváljak attól a kormánytól, amely a képviselőházban szilárd többséggel rendelkezik és nehéz időkben közel négy éve fejt ki a haza védelmében, az ország lakossága súlyos helyzetének lehető megkönnyítése érdekében ritka önfeláldozástól és mély hazafiasságtól vezetett céltudatos működést, a amiért különös elismerésemet és köszönetemet fejezem ki. Biztosítva Önt és a kormány többi tagját az Önök irányában eddig is táplált teljes bizalmamról, felszólítom a kormányt, hogy az ország ügyeit kipróbált hűségével továbbra is vezesse és megfelelő javaslatokat terjeszsen elém, amelyek a nemzetnek a jelen világmérfőzés sorsdöntő napjaiban tanúsított bámulatraméltó erőfeszítése és hazafias magatartása felett érzett hálás elismerésemet a nép jóléti intézkedések sorozatában és a választói jognak olyan kiterjesztésében juttassa kifejezésre, a mely a magyar állam létérdekeinek tekintetbevételével a jelen nagy idöknék és a nép által hozott áldozatoknak megfelel.

Kelt Laxenburg, 1917 április 28.

KÁROLY s. k.
gróf Tisza s. k.

E legkegyelmesebb leirat kapcsán a Budapesti Tudósító illetékes helyről a következő közleményt kapta:

A kormány öfelsége legkegyelmesebb meghagyásának a legrövidebb idő alatt eleget fog tenoi és elő fogja terjesztetni a szóban forgó javaslatokat. A nép jóléti javaslatok a rokkantak, hadiözvegyek és hadiárva-k érdekében teendő intézkedéseken kívül a nép közegészségügyi, kulturális igé-

nyeinek kielégítésére, valamint arra fognak irányulni, hogy a birtokszerzés lehetőleg széles néprétegek számára hozzáférhetővé tétessék és a munkásbiztosító intézmények reformáltassanak és kiegészíttessenek, amihhez természetesen járul a munkások szakszervezetei jogi állásának megfelelő elismerése és rendezése is.

Emellett kiváló fontosságot tulajdonít a kormány a tisztviselők illetményei, előmeneteli és megélhetési viszonyai megfelelő rendezésének.

A választói jog terén szóba jöhető rendelkezések megtételénél nem téveszthetjük szem elől azt a tényt, hogy a magyar törvényhozás alig négy évvel ezelőtt alkotta meg a messzemenő, demokratikus választójogi reformot úgy, hogy a jelen pillanatban ennek a mg ki sem próbált reformmúnak inkább csak kiegészítéséről lehet szó.

E feladatok megoldásánál vezérfonalul azt az elvet kell elfogadnunk, hogy a választói jog megadása terén is elismerésben részesítsük azokat, akik a haza védelmében különösen kitűntették magukat.

E téren uttörő az 1913 évi választójogi törvény, amely szavazati joggal ruházta fel mindazokat, akik katonai szolgálat közben altiszti rangot nyertek. A háború folyamán maga ez a rendelkezés választói jogot biztosít számos érdemes honpolgárnak. Ugyan ezen elvből indítatva javaslatot tesz a kormány, hogy szavazati jogot nyerjenek a vitézségi érem birtokosai. Ezenkívül abban az irányban kívánja a kormány módosítani a választói törvény rendelkezéseit, hogy irni és olvasni tudó állampolgároknak nemcsak 20 korona adócenzus, de nyolc hold szántó föld, vagy ezzel egyenlő jelentőségű földterület birtoka is megadja a szavazati jogot és nem zárkozik el egyéb olyan részletkérdések megfontolása elől sem, amelyeknek helyes megoldása célszerűen érinti az 1913 évi választási törvény jogkiterjesztő rendelkezéseit anélkül, hogy e törvény alapjait megtámadja és veszélyeztesse a magyar értelmiség vezető politikai állását.